

Öteki kimliklerle birlikte yaşayabilme olanakları üzerine: Çanakkale İli örneği

On the other opportunities identities to live together: The case of Çanakkale

Assiye Aka¹

Received Date: 20 /10 / 2015

Accepted Date: 24/ 12 / 2015

Öz

Kimlik benlik üzerine bir düşünme sorunudur. Daha doğrusu kişinin kendisi hakkında bilinçsizce oluşan algılama biçiminin görünür hale gelmesi sürecidir. Castells'e göre (2006: 12) de kimlik insanların anlam ve tecrübe kaynağıdır. Ona göre toplumsal aktörlere atıfla kimlikten bahsederken, anlamın, başka anlam kaynaklarına kıyasla öncelik verilen bir kültürel özellik ya da birbiriyle ilgili bir dizi kültürel kimlik temelinde inşa edilmektedir. Kimlik meselesinin özü benzerlik ve farklılık kriterlerinde biçimlenir. Bu bildirinin konusu çoklu kimlikler çağının yaşandığını iddia ettiğimiz günümüz dünyasında farklı kimliklerin (Çanakkale Yerlisi ve Çanakkale Göçmeni) birbirine karşı geliştirmiş oldukları duygu ve düşüncelerin neler olduğunu saptamaktır. Bu saptamalar ve elde edilen bulgular doğrultusunda da farklı kimliklerin hangi zeminde bir arada yaşayabilme olanaklarını tartışmaya açabilmektir. Araştırmada yöntem olarak nicel araştırma tekniği olan soru formu-survey uygulanmıştır. Araştırmanın evrenini Çanakkale Merkez Bölgesi oluşturup amaçlı örneklem yolu ile 200 kişi ile anket yapılmıştır. Elde edilen veriler SPSS Windows programı ile analiz edilmiş olup, tek yönlü ve çift yönlü frekans tabloları oluşturularak veriler değerlendirilmiştir.

Anahtar sözcükler: Kimlik, Öteki, Farklılık, Benzerlik

Abstract

On self-identification is a thinking problem. Rather the person is about to become visible unconsciously formed perception of the process. According to Castells (2006: 12) is the people's sense of identity and a source of experience. According to him, talking about the social actors in reference to identity, meaning, a cultural trait or a set of interrelated meanings given priority compared to other sources is built on a foundation of cultural identity. The essence of the issue of identity is shaped by their similarities and differences. Subject of this paper claimed that there were multiple identities in today's world of different age identities (the Balkan Immigrants and Native Çanakkale) feelings and thoughts that have been developed against each other to determine what is going on. This is in line with the findings of observations and the different identities that you can discuss the possibilities of living together, which is on the ground. Research, quantitative research technique, a questionnaire-survey method was used. The study population by creating Çanakkale Central Region with 200 persons were surveyed by means of purposive sampling. The data obtained were analyzed with SPSS Windows program and data was analyzed by creating a one-way and two-way frequency tables.

Keywords: Identity, Other, Diversity, Similarity

1. Giriş

Kimlik bir bilinçlenme sorunudur. Daha doğrusu kişinin kendisi hakkında bilinçsizce oluşan algılama biçiminin görünür hale gelmesi sürecidir. Castells'e göre (2006: 12) de kimlik insanların anlam ve tecrübe kaynağıdır. Ona göre toplumsal aktörlere atıfla kimlikten bahsederken, anlamın, başka anlam kaynaklarına kıyasla öncelik verilen bir kültürel özellik ya da birbiriyle ilgili bir dizi

¹ Assoc. Prof. Dr., Çanakkale Onsekiz Mart University, ÇANAKKALE/TURKEY, akaasiye@comu.edu.tr

kültürel kimlik temelinde inşa edilmektedir. Kimlik meselesinin özü benzerlik ve farklılık kriterlerinde biçimlenir. Farklılık temelinde yer alan “öteki” kavramı ise bir ya da daha fazla kişi, kültür ya da toplum tarafından, geçmişten veya güncel ilişkilerden referans alınarak, dikey (sınıfsal) ya da yatay (etnik vb.) olarak ayrıştırılmış bir durum olarak tanımlanabilir. Ötekinin/ötekilerin belirlenmesindeki esas unsur, durumun eylemsel diğer bir ifadeyle toplumsal boyutudur ki bu da ötekileştirmeye tekabül eder. Ötekileştirme, bir dış grup (*out group*) hakkında olumsuz bir sosyal temsil geliştirmek; yani bu grubun aleyhinde, aidiyet grubumuzdan ötekileştirici bir takım tutum, kanaat, inanç, imaj ve anlamlar, önyargı ve stereotipler oluşturmaktır.

Belli bir birey ya da kolektif bir aktör için bir kimlik çoğulluğu söz konusu olabilir. Fakat böyle bir çoğulluk, hem kendini temsil etme hem de toplumsal eylemde bulunma bakımından bir gerilim ve çelişki kaynağıdır. Bu yüzden de kimliğin geleneksel olarak sosyologların rol ya da rol kümeleri dediklerinden ayrılması gerekir. Roller (örneğin aynı anda işçi, anne, komşu, sosyalist, bir sendika üyesi, bir basketbol oyuncusu, kiliseye giden birisi ve sigara tiryakisi olması gibi) toplumun kurumları ve örgütlenmesi tarafından yapılandırılan kurallarca tanımlanmıştır. İnsanların davranışlarını etkilemedeki görece ağırlıkları ile bireyler, kurumlar ve örgütlenmeler arasındaki anlaşmalara ve düzenlemelere bağlıdır. Kimlikler aktörlerin kendileri için anlam kaynağıdır ve onlar tarafından bireyleşme sürecinde inşa edilir (Giddens 1991).

Kimlikler baskın ve egemen kurumlar tarafından kaynaklanabilirler de yalnızca toplumsal aktörler onları içselleştirdiğinde, kendi anlamlarını bu içselleştirme etrafında örgütlediğinde kimlik haline gelirler. Bazı öztanımlar (kimlik tanımları) toplumsal rollere denk düşebilir; sözcüğü bir toplumsal aktörün bakış açısına göre en önemli öztanımları "baba olmak" olabilir. Ancak kimlikler, içerdikleri özün ve bireyleşme süreçleri bakımından, rollerden daha güçlü anlam kaynaklarıdır. Kimlikler anlamı, roller ise işlevi örgütler. Anlam derken, bir toplumsal aktörün eyleminin amacına getirdiği sembolik tanım kast edilmektedir. Castells'e göre ağ toplumunda birçok toplumsal aktör için anlam, zaman ve uzam içinde kendini koruyan asal bir kimlik (bu başkasını çerçeveleyen bir kimliktir) etrafında örgütlenmiştir. Castells birey kimliğinden çok kolektif kimliğe odaklanır. Ona göre aslında bireycilik de "kolektif kimliğin bir parçası olabilir" (Castells 2006: 14).

Sosyolojik perspektiften, bütün kimliklerin inşa edildiği olgusu üzerinde uzlaşmak kolaydır. Asıl mesele kimliklerin nasıl, nereden hareketle, kim tarafından ve ne için üretildiği sorunudur. Kimliklerin inşa edilmesinde; tarih, coğrafya, biyoloji, üretken ve üremeye yönelik kurumlar (aile), kolektif bellek, iktidar aygıtları ve dinsel vahiyler etkilidir. Ama bireyler, toplumsal gruplar ve toplumlar bütün bu malzemeyi, içinde buldukları toplumsal yapıya, uzam/zaman çerçevesinden kaynaklanan toplumsal koşullara ve kültürel projelere göre işler, bütün bu malzemenin anlamını yeniden düzenler. Castells'e göre 'kolektif kimlik' kimin ne için inşa ettiğinin büyük ölçüde bu kimliğin sembolik içeriğini ve onunla özdeşim kuranlar ya da kendini onun dışında konumlandıranlar için belirlendiğini söyler. Kimliğin toplumsal inşasında, her zaman iktidar ilişkilerinin rolü olduğunu belirtmek ve kimlik inşasını üç biçimde ele almak mümkündür:

a. Meşrulaştırıcı Kimlik: Toplumun egemen kurumları tarafından, toplumsal aktörler karşısında egemenliklerini genişletmek ve akılcılaştırmak için inşa edilir. Bu kimlik Sennet'ın "Otorite ve Baskınlık" teorisinin merkezini oluşturmanın yanı sıra aynı zamanda milliyetçilikle ilgili çeşitli kuramlara da uygundur.

Aka, A. (2015). On the other opportunities identities to live together: The case of Çanakkale. *International Journal of Social Sciences and Education Research*, 1 (4), 1089-1101.

b. Direniş Kimliği: Egemen ve başat olanın mantığı tarafından değersiz görülen ve/veya damgalanan konumlarda/koşullarda bulunan aktörler tarafından geliştirilir; böylece Calhoun'un kimlik politikalarının ortaya çıkışını açıklarken öne sürdüğü gibi toplumun kurumlarına nüfuz eden ilkelerden Farklı ya da bunlara karşı ilkeler temelinde direniş ve ayakta kalma siperleri oluşturulur.

c. Proje Kimliği: Toplumsal aktörlerin kendilerine sunulan kültürel malzeme temelinde, toplumdaki konumlarını yeniden tanımlayan yeni bir kimlik inşa etmeleri; bunu yaparken bütün bir toplumsal yapıyı değiştirmeyi amaçlamalarıdır. Feminizmin kadınların kimliği ve kadınların hakları için direniş sperinden çıkıp ataerkilliğe, dolayısıyla ataerkil aileye, tarihsel olarak toplumların dayandığı bütün bu üretim, üreme, cinsellik ve kişilik yapısına meydan okuması gibi.

Direniş olarak ortaya çıkan kimlikler yeni projeler üretebilir, tarihin akışı sırasında toplumsal kurumlarda egemen hale gelip egemenliklerini akılcılaştırmaya yönelik meşrulaştırıcı kimliklere dönüşebilirler. Kimliğin dinamik bir yol izlediğini savunan bu bakış açısı hiçbir kimliğin öz olmayacağını (anti-özcü bakış), hiçbir kimliğin tarihsel bağlamı dışında ilerici ya da gerici bir değeri olmadığını da gösterir (Castells 2006: 15).

Castells'in bakış açısına göre farklı tipteki bu kimlik inşa süreçleri, farklı sonuçlar doğurarak toplumu oluşturur. Meşrulaştırıcı kimlik bir sivil toplum yaratır; başka bir deyişle kimi zaman çatışmalı bir tarzda da olsa yapısal egemenliğin, hâkimiyetin kaynaklarını akılcılaştıran kimliği yeniden üreten bir dizi kurum ve örgütlenmenin yanı sıra, yapısı ve örgütlenmesi olan bir dizi toplumsal aktör ortaya çıkarır. Bu önerme bazı okuyucuları şaşırtabilir; çünkü sivil toplumun genellikle demokratik toplumsal değişim açısından olumlu bir çağrışımı vardır. Sivil toplum kavramının fikir babası olan Gramsci'nin kavramsallaştırmasına göre sivil toplum, kilise(ler), sendikalar, partiler, kooperatifler, yurttaş dernekleri vb. bir yandan devletin dinamiklerini sürdüren, öte yandan insanlar arasında derinden kök salan bir dizi "aygıt" tarafından oluşturulur. Sivil toplum, şiddet içeren bir saldırı düzenlemeden devleti ele geçirmenin mümkün olduğu, ayrıcalıklı bir siyasi değişim alanı haline getiren de bu ikili karakteridir. Devletin sivil toplumda mevcut değişim yanlısı güçlerce fethi, tam da aynı kimlik (yurttaşlık, demokrasi, toplumsal değişimin siyasallaştırılması, iktidarın devletle ve onun dallarıyla sınırlı tutulması vb.) etrafında örgütlenmiş sivil toplum kurumları ve devletin iktidar aygıtları arasındaki süreklilik sayesinde mümkündür. Gramsci ve Tocqueville'nin demokrasi ve nezaket gördüğü yerde, Foucault ve Sennett, onlardan önce de Horkheimer ve Marcuse içselleştirilmiş hâkimiyet ve dayatılan, farklılığa yer vermeyen, normalleştirici bir kimliğin meşruiyetini görür.

Kimlik inşasının ikinci türü, direniş kimliği Etzioni'nin formülasyonu ile komünlerin ya da cemaatlerin yaratılmasını beraberinde getirir. Toplumumuzda en önemli kimlik inşası tipi bu olabilir. Aksi halde dayanılmaz olabilecek baskıya karşı, genellikle gözle görülür bir biçimde tarih, coğrafya ya da biyolojinin açıkça tanımladığı kimliklere dayalı kolektif direniş biçimleri inşa ederek direnişinin sınırlarının özelleştirilmesini kolaylaştırır. Örneğin etnik temellere dayalı milliyetçi kimlik gibi.

Üçüncü kimlik türü olan "Proje Kimliği" Alain Touraine'nin tanımladığı biçimiyle öznel üretir (Castells 2006:16).

Bir birey olma, kişisel bir tarih yaratma, bireysel hayatın bütün deneyim alanlarını anlamlandırma arzusuna özne diyorum... Bireylerin öznelere dönüşmesi için, iki

olumlamanın gerçekleşmesi gerekir: Bireylerin cemaatler karşısında ve bireylerin piyasa karşısında olumlanması (Touraine 1995a:29-30).

Öznelere, bireyler tarafından, bireyler içinde inşa edilmiş olsalar da birey değildirler. Onlar toplumsal aktörlerdir: Bireyler, onlar üzerinden varoluşlarıyla kutsal anlamlarına ulaşırlar. Bu durumda kimliğin inşası, belki bastırılmış bir kimliğe dayalıdır. Fakat ataerkillik sonrası toplum, toplumun dönüştürülmesine doğru genişleyen farklı bir hayat projesidir. Kadınların kimliğini gerçekleştirmeleriyle birlikte kadınların, erkeklerin, çocukların özgürleşmesi örneğinde olduğu gibi, bu kimlik projesinin sürekli kılınması yoluyla genişler. Ya da farklı bir bakış açısıyla nihayetinde, insanın ihtiyaçlarını karşılayıp Tanrı'nın tasarısını yerine getiremeyecek olan Tanrı'sız, aile karşıtı, maddiyatçı toplumların dine dönmeleri sonucu, bütün insanların inananlar, kardeşler olarak Tanrı'nın rehberliğinde birleşeceğini savlama örneklerinde olduğu gibi.

Farklı kimlik tiplerinin nasıl ve kim tarafından inşa edildiği, hangi sonuçları doğurduğu genel ve soyut terimlerle yanıtlanamaz: Kimlik politikalarının Zaretsky'nin yazdığı gibi "tarihsel olarak konumlandırılması" gerekir. Kimliğin bu bağlamdaki dinamiklerini, Giddens'in "geç modernlik" dönemindeki kimliğe ilişkin tanımıyla karşılaştırma yaparak daha iyi anlaşılabilir. Giddens'in Yapılaşma Teorisi'ne göre: "Öz kimlik, bireyin sahip olduğu ayırıcı bir özellik değildir. Kişinin biyografisi çerçevesinde düşünsel olarak algıladığı benliktir." Hatta "insan olmak hem ne yaptığını hem de neden yaptığını bilmektir. Geleneksellik sonrası düzen bağlamında benlik, düşünsel bir proje haline gelir (Giddens 1999:58).

Castells (2006:18)'e göre "geç modernlik" bu düşünsel projeyi nasıl etkiler? Giddens'in terimleriyle:

Modernliğin ayırıcı özelliklerinden biri iki aşırı uç arasında bağlantıların artması, dışsallıkla içsellik giderek birbirine bağlı hale gelmesidir: Bir yanda küreselleştirici etkiler, diğer yanda kişisel mizaç vardır... Gelenek etkisini yitirdikçe, gündelik hayat yerel ile küresel arasındaki diyalektik ilişki çerçevesinde yeniden kuruldukça, bireyler de seçenekler yelpazesinden hayat tarzlarıyla ilgili bir tercih yapmaya zorlanırlar. Düşünsel olarak örgütlenmiş hayat planlaması öz kimliğin yapılanmasında merkezi bir öge haline gelir.

Modernlikte (erken ya da geç) proje kimliği sivil toplumdan hareketle inşa edilir (sosyalizmin işçi hareketini temel alması örneğinde olduğu gibi); oysa ağ toplumunda proje kimliği, geliştirilebilirse eğer, komünal direnişten doğar. Ağ toplumunda kimlik politikalarının kazandığı yeni yasallığın asıl anlamı budur. Komünal direnişin dönüştürücü öznelere dönüşmesinin işleyiş süreçleri, koşulları, sonuçları enformasyon çağında bir toplumsal değişim teorisinin alanıdır (Castells 2006: 19).

Günümüzde, küreselleşmenin etkisi, modernitenin aşırılıkları veya başarısızlıkları, büyük anlatıların yıkılması gibi çeşitli nedenlerle kolektif kimlik arayışlarının artışı, etnik ve dinsel nitelikli kökensel toplulukları ve cemaat tipi örgütlenmeleri ön plana çıkarmaktadır. Bu sürecin uzantısında, gruplar arası ilişkiler çok daha çatışmalı bir hale gelmektedir. Zira 'özel' iddiaları nedeniyle birbirine göre antagonist konumlarda bulunan ve kaynakları yetersiz toplumlarda çıkarları çelişen bu tür topluluk veya örgütlerin birbiriyle uzlaşması son derece problematiktir. Gerçek çatışmalar teorisinin öngördüğü üzere, ortak bir proje yokluğunda bu tür gruplar, birbirini ötekileştirmeye eğilimli olacaktır. Bu eğilimi telafi edecek ve bir bakıma insan ilişkilerinde entropiyi

dengeleyecek psiko-sosyal mekanizmalar, normatif ve hukuksal çerçeveler bulunmadığında, söz konusu eğilim, sadece bir yatkınlık olmaktan çıkarak eyleme dönüşecektir.

Bu çalışmada farklı iki kategorinin (Yerli ya da göçmen) farklı kimliklere karşı olan duygu ve düşünceleri üzerinden farklı kimliklerin bir arada nasıl yaşayacağına ilişkin çözüm önerilerinin tartışılması hedeflenmiştir. Çalışmada nicel araştırma tekniği olan survey ve nitel araştırma tekniği olan gözlem birlikte kullanılmıştır.

2. Yöntem

Araştırmanın Yöntem ve Bulguları: Farklı kimlikler konusunda var olan duygu ve düşünceler üzerinden farklılıkların rasyonel uzlaşım temelinde birlikte yaşamaları için olası çözüm önerileri geliştirebilmek amacıyla nicel araştırma tekniği (anket-soru formu-survey) ve nitel araştırma tekniği (gözlem-mülakat) ikisi bir arada kullanılmıştır.

Evren ve Örneklem: Araştırmanın evreni (E) Çanakkale merkez bölgesini kapsamakta olup; araştırma bütçesinin çok düşük olması nedeniyle ilçeler, beldeler ve köyler araştırma kapsamının dışında tutulmuştur. Araştırmanın amaçlı örneklemini ise Çanakkale Merkez Bölgesi'nde yaşayan Çanakkale Yerlileri ve Çanakkale Göçmenleri oluşturmaktadır. 200 kişiyle anket çalışması yapılmış olup birkaç kişiyle de mülakat gerçekleştirilmiştir. Bu sayının düşük olmasının nedeni insanların ankete katılmak istemeyişlerindedir (vakitlerinin olmadığını söylemeleri ya da bu tür çalışmaların vakit kaybı olduğunu söylemeleri ve belli meslek gruplarının ise bu verilerin kullanılacağını düşünmelerini doğrudan ifade etmeleri vs.)

Veri Analiz Teknikleri: Araştırma kapsamına giren 200 kişi amaçlı örneklem yolu ile seçilmiştir. Araştırma verilerinin analizinde S.P.S.S.11.5 For Windows Yazılı Sürücüde Ki Kare Testi, One Way Anova testleri kullanılmıştır.

Bulgular: Katılımcıların Farklı kimliklere karşı hissettikleri duygu ve düşünce ile farklılıklarla birlikte yaşanabilmesine dair çözüm önerileri aşağıda çift yönlü frekans tabloları ile gösterilmiştir.

Tablo 1. Farklı kimliklerle kendilerini ait hissettikleri vatandaşlık tipleri arasındaki ilişkinin dağılımı

	Vatandaşlık Tipi					
	Dünya	Avrupa	TC	Çanakkale	Yörüklük/Yerel	Toplam
Çanakkale Yerlisi	18 14,6%	2 1,6%	89 72,4%	13 10,6%	1 ,8%	123 100,0%
Türkiye Yerlisi	5 18,5%	1 3,7%	20 74,1%	1 3,7%	0 0%	27 100,0%
Balkan Göçmeni	11 22,0%	1 2,1%	29 60,4%	6 12,5%	1 2,1%	100,0%
Toplam	34 17,2%	4 2,0%	138 69,7%	20 10,1%	2 1,0%	198 100,0%

Tablo 1'e göre Çanakkale Yerli Kimliğine sahip olanlardan 89 kişi (%72,4 ve Balkan Göçmenlerinden 29 kişi (%60) ; Türkiye Yerlilerinden 1 kişi (%74,1) kendilerini T.C. vatandaşı kimliğine ait hissetmektedirler.

Katılımcıların siyasi görüş olarak kendilerini tanımlama biçimleri (Milliyetçi, Demokrat, Dindar, Muhafazakâr, Atatürkçü, Laik, Yurtsever, Liberal Muhafazakâr, Cumhuriyetçi, Liberal) ise şu şekildedir: Çanakkale Yerli Kimliğine sahip olanlardan 81 kişi; Balkan Kimliğine sahip olanlardan 29 kişi; Türkiye Yerlilerinden 14 kişi kendisini Atatürkçü olarak tanımlamaktadır. Katılımcıların kendilerini tanımladıkları dindarlık tanımlamaları ise şu şekildedir: Çanakkale Yerli Kimliğine sahip olanlardan 58 kişi (%46,8); Balkan Kimliğine sahip olanlardan 21 (%42,9) kişi; Türkiye Yerlilerinden 13 kişi (%48,1) kendisini biraz dindar olarak tanımlamaktadırlar. Onların “biraz dindar olma ölçütünü” Tanrının varlığına ve peygambere duyulan inanç ve zorlama olmaksızın içlerinden geldiği zaman ibadet etme oluşturmaktadır.

Tablo 2. Farklı kimliklerle ortak iş yapma isteğinin dağılımı

	Kendinizden oldukça Farklı olan (politik, ırk, göçmen, cinsiyet, zengin, fakir vs) gruplarla ortak iş yapar mısınız?		Toplam
	Evet	Hayır	
Çanakkale Yerlisi	60 48,8%	63 51,2%	123 100,0%
Türkiye Yerlisi	14 51,9%	13 48,1%	27 100,0%
Balkan Göçmeni	23 47,9%	25 52,1%	48 100,0%
Toplam	97 49,0%	101 51,0%	198 100,0%

Tablo 2' ye göre Çanakkale Yerli Kimliğine sahip olanlardan 63 kişi farklı kimliklerle (politik, ırk, göçmen, cinsiyet, zengin, fakir vs.) iş yapmak istemezken; 60 kişi ortak iş yapmak istediklerini belirtmişlerdir. Balkan Kimliğine sahip olanlardan 25 kişi ortak iş yapma istememelerine rağmen 23 kişi de ortak iş yapma isteğine sahip olduklarını ifade etmişlerdir. Türkiye Yerlilerinden 14 kişi ortak iş yapmak isterlerken 13 kişi ortak iş yapmak istememektedir. Her üç kategorinin ortak iş yapma ve yapma oranları birbirine çok yakındır. Ortak iş yapma isteği ile Yerli ya da Balkan göçmen kimliği arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunamamıştır ($p=0,374>0,05$)

Tablo 3. Farklı kimliklerle ortak zaman geçirme isteğinin dağılımı

	Kendinizden oldukça Farklı olan (politik, ırk, göçmen, cinsiyet, zengin, fakir vs) gruplarla ortak zaman geçirir misiniz? (kahve, dinsel törenler, aile toplantıları vs)		Toplam
	Evet	Hayır	
Çanakkale Yerlisi	63 53,4%	55 46,6%	118 100,0%
Türkiye Yerlisi	12 48,0%	13 52,0%	25 100,0%
Balkan Göçmeni	31 63,3%	18 36,7%	49 100,0%
Toplam	106 55,2%	86 44,8%	192 100,0%

Aka, A. (2015). On the other opportunities identities to live together: The case of Çanakkale. *International Journal of Social Sciences and Education Research*, 1 (4), 1089-1101.

Tablo 4'e göre Çanakkale Yerli Kimliğine sahip olanlardan 84 kişi farklı kimliklerle (politik, ırk, göçmen, cinsiyet, zengin, fakir vs.) evlilik yapmak istemezken; 36 kişi evlilik yapmak istediklerini ifade etmişlerdir. Balkan Kimliğine sahip olanlardan 27 kişi evlilik yapmak istemelerine rağmen 22 kişi evlilik yapmak istediklerini belirtmişlerdir. Türkiye Yerlilerinden 17 kişi evlilik yapmak istemezken 9 kişi evlilik yapmak istediklerini ifade etmişlerdir. Çanakkale Yerlisi ve Türkiye Yerlileri kendilerinden Farklı olan kimliklerle evlenmek istememektedirler. Aynı zamanda evlilik yapma isteği ile yerli ya da Balkan göçmen kimliği arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($p=0,10<0,05$). Buna ek olarak yüz yüze yapılan görüşmelerde ve yapılan gözlemlerde de farklı kimliklerle evlilik isteğinin olmadıklarını; kanlarının karışmalarını istemedikleri bulgusu gözlenmiştir.

Tablo 5.Farklı kimliklerin sorunlarıyla ilgilenme isteğinin dağılımı

	Kendinizden Oldukça Farklı Olan (Politik, Irk, Göçmen, Cinsiyet, Zengin, Fakir vs.) Grupların Sorunlarıyla İlgilenir misiniz		Toplam
	Evet	Hayır	
Çanakkale Yerlisi	62 51,2%	59 48,8%	121 100,0%
Türkiye Yerlisi	11 40,7%	16 59,3%	27 100,0%
Balkan Göçmeni	32 66,7%	16 33,3%	48 100,0%
Toplam	105 53,6%	91 46,4%	196 100,0%

Tablo 5'e göre Çanakkale Yerli Kimliğine sahip olanlardan 62 kişi farklı kimliklerin (politik, ırk, göçmen, cinsiyet, zengin, fakir vs.) sorunlarıyla ilgilenirken 59 kişi ilgilenmediklerini ifade etmişlerdir. Balkan Kimliğine sahip olanlardan 32 kişi farklı kimliklerin sorunlarıyla ilgilenirken; 16 kişi ilgilenmediklerini ifade belirtmişlerdir. Türkiye Yerlilerinden 32 kişi farklı kimliklerin sorunlarıyla ilgilenirken; 16 kişi ilgilenmediklerini belirtmişlerdir. Aynı zamanda Farklı kimliklerin sorunlarıyla ilgilenme isteği ile Yerli yada Balkan göçmen kimliği arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunamamıştır ($p=0,069>0,05$). Buna ek olarak yüz yüze yapılan görüşmelerde ve yapılan gözlemlerde de farklı kimliklerin sorunlarıyla ilgilenenlerde çözüm noktasında değil sadece sorunların neler olduğunun tespit edilmesi noktasında ilgilendikleri bulgusu gözlenmiştir.

Tablo 6. Farklı kimliklere karşı hissedilen sevgi hissini dağılımı

	Kendinizden Oldukça Farklı Olan (Politik, Irk, Göçmen, Cinsiyet, Zengin, Fakir vs) Grupların Üyelerine Sevgi Duyuyor musunuz?		Toplam
	Evet	Hayır	
Çanakkale Yerlisi	67 55,8%	53 44,2%	120 100,0%
Türkiye Yerlisi	13 52,0%	12 48,0%	25 100,0%
Balkan Göçmeni	31 63,3%	18 36,7%	49 100,0%
Toplam	111 57,2%	83 42,8%	194 100,0%

Tablo 6'ya göre Çanakkale Yerli Kimliğine sahip olanlardan 67 kişi farklı kimliklere (politik, ırk, göçmen, cinsiyet, zengin, fakir vs.) karşı sevgi hissederek 53 kişi sevmediklerini ifade etmişlerdir. Balkan Kimliğine sahip olanlardan 31 kişi farklı kimliklere karşı sevgi duygusu hissederek; 18 kişi sevmediklerini belirtmişlerdir. Türkiye Yerlilerinden 13 kişi farklı kimliklere karşı sevgi duygusu hissederek; 12 kişi sevmediklerini belirtmişlerdir. Buna rağmen farklı kimliklerin sorunlarıyla ilgilenme isteği ile Yerli ya da Balkan göçmen kimliği arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunamamıştır ($p=0,576>0,05$).

Tablo 7. Farklı kimliklere karşı hissedilen saygı hissini dağılımı

	Kendinizden Oldukça Farklı Olan (Politik, Irk, Göçmen, Cinsiyet, Zengin, Fakir vs.) Grupların Üyelerine Saygı Duyuyor musunuz?		Toplam
	Evet	Hayır	
Çanakkale Yerlisi	81 65,9%	42 34,1%	123 100,0%
Türkiye Yerlisi	17 65,4%	9 34,6%	26 100,0%
Balkan Göçmeni	36 73,5%	13 26,5%	49 100,0%
Toplam	134 67,7%	64 32,3%	198 100,0%

Tablo 7'ye göre Çanakkale Yerli Kimliğine sahip olanlardan 81 kişi Farklı kimliklere (politik, ırk, göçmen, cinsiyet, zengin, fakir vs.) karşı saygı hissederek 42 kişi saygı duygusu hissetmediklerini ifade etmişlerdir. Balkan Kimliğine sahip olanlardan 36 kişi Farklı kimliklere karşı saygı duygusu hissederek; 13 kişi hissetmediklerini belirtmişlerdir. Türkiye Yerlilerinden 17 kişi Farklı kimliklere karşı saygı duygusu hissederek; 9 kişi hissetmediklerini belirtmişlerdir. Buna rağmen Farklı kimliklerin sorunlarıyla ilgilenme isteği ile Yerli ya da Balkan göçmen kimliği arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunamamıştır ($p=0,606>0,05$).

Tablo 8. Farklı kimliklere karşı hissedilen hoşlanma hissini dağılımı

	Kendinizden Oldukça Farklı Olan (Politik, Irk, Göçmen, Cinsiyet, Zengin, Fakir vs.) Grupların Üyelerin Özelliklerinden Hoşlanıyor musunuz		Toplam
	Evet	Hayır	
Çanakkale Yerlisi	34 27,9%	88 72,1%	122 100,0%
Türkiye Yerlisi	8 29,6%	19 70,4%	27 100,0%
Balkan Göçmeni	13 26,5%	36 73,5%	49 100,0%
Toplam	55 27,8%	143 72,2%	198 100,0%

Tablo 8'e göre Çanakkale Yerli Kimliğine sahip olanlardan 88 kişi Farklı kimliklerden (politik, ırk, göçmen, cinsiyet, zengin, fakir vs.) hoşlanmazken; 34 kişi hoşlandıklarını ifade etmişlerdir. Balkan Kimliğine sahip olanlardan 36 kişi Farklı kimliklerden hoşlanmazken; 13 kişi hoşlandıklarını belirtmişlerdir. Türkiye Yerlilerinden 36 kişi Farklı kimliklerden hoşlanmazken; 13 kişi hoşlandıklarını belirtmişlerdir. Buna rağmen Farklı kimliklere karşı hoşlanma hissi ile Yerli ya

Aka, A. (2015). On the other opportunities identities to live together: The case of Çanakkale. *International Journal of Social Sciences and Education Research*, 1 (4), 1089-1101.

da Balkan göçmen kimliği arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunamamıştır ($p=0,539>0,05$).

Tablo 9. Farklı kimliklerden yaşamaktan mutlu olup olunmadığının dağılımı

	Kendinizden Oldukça Farklı Olan (Politik, Irk, Göçmen, Cinsiyet, Zengin, Fakir vs.) Gruplarla Aynı Sosyal Çevrede, İşyerinde Yaşamaktan ve Çalışmaktan Mutlu musunuz?		Toplam
	Evet	Hayır	
Çanakkale Yerlisi	46 43,8%	59 56,2%	105 100,0%
Türkiye Yerlisi	8 32,0%	17 68,0%	25 100,0%
Balkan Göçmeni	18 42,9%	24 57,1%	42 100,0%
Toplam	72 41,9%	100 58,1%	172 100,0%

Tablo 9'a göre Çanakkale Yerli Kimliğine sahip olanlardan 59 kişi farklı kimliklerle (politik, ırk, göçmen, cinsiyet, zengin, fakir vs.) aynı sosyal çevrede yaşamaktan ve aynı işyerinde çalışmaktan mutlu olmadıklarını ifade ederlerken; Balkan Kimliğine sahip olanlardan 24 kişi; Türkiye Yerlilerinden 17 kişi de mutlu olmadıklarını ifade etmişlerdir.

Tablo 10. Hoşlanılmayan farklı kimliklerle aynı sosyal çevrede yaşamamak ve aynı işyerinde çalışmamak arasındaki ilişkinin dağılımı

	Cevabınız Hayır ise Farklı Gruplarla Birlikte Yaşamamak ve Çalışmamak İçin Siz Nasıl Bir Çözüm Yolu Önerir Siz						Toplam
	Farklı Olanları Kendime Benzetirdim	Farklı Olanları Olduğu Gibi Kabul Ederim Ama	Kendimi Farklı Olanlara Benzetirdim	Farklı Olanları	Ortaklaşa Çözüm	Köklerini Temizlemek İsterim	
Çanakkale Yerlisi	21 27,6%	32 42,1%	13 17,1%	6 7,9%	3 3,9%	1 1,3%	76 100,0%
Türkiye Yerlisi	3 15,0%	11 55,0%	5 25,0%	1 5,0%	0 0,0%	0 0,0%	20 100,0%
Balkan Göçmeni	8 27,6%	15 51,7%	5 17,2%	0 0,0%	1 3,4%	0 0,0%	29 100,0%
Toplam	32 25,6%	58 46,4%	23 18,4%	7 5,6%	4 3,2%	1 0,8%	125 100,0%

Tablo 10'a göre hoşlanılmayan farklı kimliklerle aynı sosyal çevrede yaşamaktan ve aynı işyerinde çalışmak istemeyenlerin çözüm önerileri arasında anlamlı bir fark saptanamamıştır ($p=0,80>0,05$). Tablo incelendiğinde Çanakkale Yerlilerinden %40,8'i (31 kişi); Türkiye Yerlilerinden %50'si (10 kişi) ve Balkan Göçmenlerinin %41,4'ü (12 kişi) kendilerinden farklı olan kimlikleri olduğu gibi kabul etmekte fakat onlarla herhangi özel bir ilişki kurmak istememektedirler. Bu bağlamda göçmen olup olmama farklı kimliklerle birlikte yaşamak için getirilen çözüm önerilerini belirlememektedir.

3. Sonuç

Yaşamımızın her noktasında daima kendimizle birlikte olan ve hatta bazen bizim önümüzde de olabilen, bazen de tüm benliğimizi kapsayan; benzerlikler ya da farklılıklar şeklinde kategorik

bir düzene sokulabilen; devletin yurttaşlarına verdiği bir nüfus cüzdanı olabilen; gündelik hayatta işgal ettiğimiz roller seti ve sembollere yüklediğimiz anlamlar bütünü olarak da adlandırılabilir kimlik nosyonu günümüz modern dünyasında bir kat daha önemli hale gelmiştir. Çünkü sınırlar/geçirgenlikler kalktıkça ya yeni kimlikler icat edilmekte ya da yerel kimliklere sıkı sıkıya tutunma ihtiyacı hissedilmektedir.

Bauman (2001:173)'in ifadesiyle kimlik artık çağdaş hayatın diğer tartışmalı yönlerini aydınlatmaya, kavramaya ve incelemeye yarayan bir prizma haline gelmiştir. Toplumsal analize konu olan yerleşik meseleler artık "kimlik ekseninde dönmekte olan söyleme uymak için farklı biçimde yeniden ele alınmakta ve yeniden düzenlenmektedirler. Örneğin adalet ve eşitlik tartışması, "tanınma" açısından yürütülmekte; kültür meselesi birey, grup ya da kategori farklılığı açısından ve aynı zamanda bölgesel diller ve melezliğe göre tartışılmakta; siyasal süreç insan hakları ve "yaşam siyasetleri" (farklı bir ifade ile kimlik oluşturma, müzakere etme ve iddia etme) konuları çerçevesinde teorileştirilmektedir.

Çanakkale Yerli ve Göçmenlerinin farklı kimliklere karşı hissettikleri duygu ve düşüncelerin somutlandığı bu çalışmada çok temel bulgular şu şekildedir. Yerli ya da göçmenlerin kendilerinden farklı olan kimliklere (politik, ırk, göçmen, cinsiyet, zengin, fakir vs.) karşı olumlu hisleri; sevgi ve saygı duymaktalar; sorunlarına karşı duyarlılar ve ortak kullanım alanlarında (kahvede, ölüm ve düğün ritüellerinde ve aile toplantılarında vs.) birlikte vakit geçirmek istemektedirler. Olumsuz hisleri ise; aynı sosyal çevrede, işyerinde yaşamaktan ve çalışmaktan mutlu değil, güven duygusu hissetmiyorlar, ortak iş yapmak istemiyorlar, onlardan hoşlanmıyorlar ve onlarla evlenmek istemiyorlar.

Olumsuz hislere sahip oldukları bu kimliklerle birlikte nasıl yaşayacakları sorunsalına katılımcıların çözüm önerisi şu şekildedir: Kendilerinden farklı olan kimlikleri olduğu gibi kabul etmektedirler fakat onlarla herhangi özel bir ilişki kurmak istememektedirler.

Bu veriler ışığında iki farklı sosyal kategorinin genel olarak (Çanakkale Yerlisi ve Balkan Göçmeni) birbirlerine karşı herhangi olumsuz bir tutum ve davranışa sahip olmadıkları söylenebilir. Diğer taraftan olumsuz sayılabilecek tutum ve davranışlar genel olarak diğer kimliklere karşı (örneğin katılımcılarla yüz yüze yapılan görüşmelerde hiç hoşlanılmayan ve sevilmeyen kimlik olarak Romen ve Doğu kimliği karşımıza çıkmıştır) geliştirildiği elde edilen bulgular arasındadır. Türk toplumunda farklı din ve etnisiteye mensup olanların dışlanması yeni bir durum değil tarihsel önyargılara dayanmaktadır. Kimlik ve ötekileştirme konusunda Türkiye’de yapılan diğer çalışmalarda olduğu gibi bu çalışmada da Romanlar, Aleviler ve Kürtler en sevilmeyen ve hoşlanılmayan kimlik olarak karşımıza çıkmıştır. Gadamer’in ifade ettiği gibi önyargılar dışlanmışların anlaşılmasını değil dışlanmayı yeniden ve yeniden üretmektedir. Çözüm önerisi olarak şu noktanın altı çizilebilir: Toplumsal, kültürel, tarihsel ve coğrafi inşanın sonucu olan farklı kimliklere karşı olumsuz hislerin siyasal ve hukuksal zeminde yıkılmalı ve farklılıklarla yaşayabilmeyi demokratik zeminde içselleştirmeliyiz.

Kaynakça

Aka, A. (2012). Kimliği Farklı Boyutlar Üzerinden Okuma: Çanakkale İli Örneği *H.Ü. Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 29 (1), 1-22.

Bauman, Z. (2001). *Bireyselleşmiş Toplum* (Çev:Yavuz Alagon), İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Aka, A. (2015). On the other opportunities identities to live together: The case of Çanakkale. *International Journal of Social Sciences and Education Research*, 1 (4), 1089-1101.

Calhoun, J. C. (1995). *Critical Social Theory: Culture, History, and the Challenge Of Fiffrence*, Oxford, UK: Blackwell.

Castells. M. (2006). *Kimliğin Gücü* (çev.; Ebru Kılıç), İstanbul Bilgi Yayınları, İstanbul

Giddens, A. (1991). *Modernity and Self-Identity: Self and Society in the Late Modern Age*, Cambridge: Polity Press.

Touraine, A. (2005). *Eşitlik ve Farklılıklarımızla Birlikte Yaşayabilecek miyiz?*(Çev: Olcay Kunal), İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

Extended abstract in English

On self-identification is a thinking problem. Rather the person is about to become visible unconsciously formed perception of the process. According to Castells (2006: 12) is the people's sense of identity and a source of experience. According to him, talking about the social actors in reference to identity, meaning, a cultural trait or a set of interrelated meanings given priority compared to other sources is built on a foundation of cultural identity. The essence of the issue of identity is shaped by their similarities and differences. Differences located on the basis of the "other" is the concept of one or more persons, by culture or society, taking references from past or current relationship, vertical (class) or horizontal (ethnic, etc.) can be defined as a situation unbundled. Other's / determination of other essential elements, in other words, is the operational status of the social dimension that corresponds to this marginalization. Alain Touraine (2005: 227) stated communication between different social categories, such as ethics, first of all "subject" to break away from the community, it comes when you have to leave, it is possible. In it "the other as" subject, so instrumental identified historically with an action detached from any kind of social arrangement; Reconciling the integrity of the draft law, it should be loved and accepted.

The other, everyone, first of all recognition in this way is necessary to accept that the right to be a subject. It also recognizes the subject as the subject itself, but other, more precisely differences with him when freed from the fear that excludes other (equality and fundamental differences), it becomes possible to live. Subject of this paper claimed that there were multiple identities in today's world of different age identities (the Balkan Immigrants and Native Çanakkale) feelings and thoughts that have been developed against each other to determine what is going on. This is in line with the findings of observations and the different identities that you can discuss the possibilities of living together, which is on the ground. Research done in 2010 and the report was prepared within the scope of ÇOMÜ BAP. Research, quantitative research technique, a questionnaire-survey method was used.

The study population by creating Çanakkale Central Region with 200 persons were surveyed by means of purposive sampling. The data obtained were analyzed with SPSS Windows program and data was analyzed by creating a one-way and two-way frequency tables. Two different social categories in general (the Balkan Immigrants and Native Çanakkale) against each other may be said to have any negative attitude and behavior. On the other hand is different from the other itself can be considered a negative attitude and behaviors are developed against identity (face to face and unpopular as the identity of the görüşmelerde hiç hoşlanılmayan) are among the findings of Roman and Eastern identity. Different types of authentication are also quite different from them (political, racial, immigration, gender, rich, poor, etc). Identities to live in peace together what needs to be done for the different answers to the question are the different types of identity. Othering, an outside group (out group) develop a representation about the negative social; so against this group, some of othering attitude of our group affiliation, belief, faith, images and meanings, to create, prejudice, and stereotypes. Very basic findings in this study, which embodied the distinct identity of Çanakkale native and immigrant feelings and thoughts they feel against are as follows. Native or immigrant identities that are different from their own (political, race, immigration, gender, rich, poor, etc.) against the positive feelings; I love and respect been hearing.

Public areas and sensitive to the problems (in coffee, death and wedding rituals and family gatherings, etc.) they want to spend time together. The negative feelings; the same social environment, living and working in the workplace are not happy, they feel a sense of confidence, they

Aka, A. (2015). On the other opportunities identities to live together: The case of Çanakkale. *International Journal of Social Sciences and Education Research*, 1 (4), 1089-1101.

do not want to do joint work, they do not like them and they do not want to marry them. Participants will solve the problem of how to live with this identity that they have negative feelings proposal is as follows: They accept as different from themselves but are unwilling to establish the identity of any special relationship with them. These data are in general in the light of two different social categories (Çanakkale Native and Balkan Immigrants) said they did not have any negative attitudes and behavior towards each other. On the other hand negative numbers can be attitudes and behaviors towards other identity in general (in interviews conducted face to face with such participant no likes or not, and has emerged Roman and Eastern identity as unpopular ID) are among the findings was developed.